

GRUNDAD AV KONSTNÄRER – FÖR KONSTNÄRER

 KONSTNÄRERNAS HJÄLPFOND 08-767 30 00

RECENSIONER

Viktor Rosdahl på Dunkers

CAROLINA SÖDERHOLM · 13 APRIL 2025

VIKTOR ROSDAHL

Viktor Rosdahl gillar att röra sig mellan ytterligheter när han målar. Ingenstans är den mänskliga tillvaron så skitig och överjordiskt vacker som i hans storslagna dukar. När han nu visar sin första större separatutställning i uppväxtstaden Helsingborg fyller han Dunkers kulturhus med blånande bergsvyer och maskerade våldsmän.

Vildmarksdrömmar möter en alarmerande känsla av undergång, ibland i samma verk.

VIKTOR ROSDAHL, INRE OCH YTTRE RUM,
2021-2022. FOTO: VIKTOR ROSDAHL

Här kan målningen "Inre och yttre rum" ses som en programförklaring. På den stora duken tornar ett blygrått miljonprogramsområde upp sig, där två barn hukar bland förgrundens klippor och snår. Över deras huvuden svävar ett hägrande fjällandskap i en perfekt cirkel. Medan landskapet är målat i krispiga kulörer befinner sig den dystra förortsscenen i upplösning, knagglig och sprucken likt sönderfallande betong.

Rosdahl har aldrig varit rädd för övertydlig symbolik. Desto bättre. Varför ägna sig åt subtila antydningar och halvkvädna visor när världen står i brand? Även hans mest händelselösa fjällvyer rymmer något uppfordrande. Att se Rosdahls konst är att ständigt konfronteras med frågan vad det innebär att vara människa och leva i denna värld just nu. Ett bra exempel är "Utopian strain", målad med äggoljetempera och olja på bomullsduk. Låt inte färgens lyster och bomullens mjukhet bedra. Det vilar något desillusionerat över den unge man som vänder sin nakna rygg mot betraktaren, där han

sitter på en bergsknalle och blickar ut över ett vidsträckt landskap.

VIKTOR ROSDAHL, PAST MOUNTAINS, 2015.

FOTO: VIKTOR ROSDAHL

Kanske har den uppgivna stämningen att göra med molnens smutsvita ton och att marken snarare för tanken till kamouflagemönster än mossa och lav? Fast Rosdahl vore inte Rosdahl om han inte också byggde in ett lågmält och envetet motstånd i plattheten. Det skulle kunna vara en bild av människan som jordar sig i en plats, söker mening och frid i en orörd natur. Men lindringen vägrar att infinna sig. Istället blir jag stående besviken över att verklighetsflyktens förlösning uteblir. Om detta är en utopi, så är det en talande sådan för en tid besatt av dystopier.

Kontrasten är skarp till den drömskt slående svit av monumentala bergsvyer som Rosdahl målade 2015–2017. Den gången var det inte den svenska fjällvärlden utan bergsmassivet Mazar-e-sharif i Afghanistan som gav näring åt det romantiskt sublima, med en klangbotten i såväl orientalismens exotism som 2000-talets grymma talibanvälde.

VIKTOR ROSDAHL, SKORSTENSRÖK, 2017. FOTO: MAGNUS BONS

Den som är bekant med Rosdahls måleri vet att han allt sedan sin examen från Malmö konsthögskola 2007 varvat glimmande skönhet med sotiga helvetesskildringar. Med nerviga penseldrag har han grävt i industrialismens slagghögar, som i utställningens mörkt magnifika "Skorstensrök". Samtidigt har han skildrat en allt solkigare västerländsk civilisation i kölvattnet av 2000-talets blodiga konflikter och trauman, där allt från klimatkris till högerextremism tränger in i bilden. Född 1980 hör Viktor Rosdahl tveklöst till landets mest intressanta konstnärer, jämte en generationskamrat som likaledes måleriskt starka och radikalt samhällskritiska Ella Tillema.

VIKTOR ROSDAHL, LEV OÄNDLIGT, 2025. FOTO:
VIKTOR ROSDAHL

Det är naturligtvis ingen slump att Rosdahl placerat målningarna av beväpnade gängkriminella liksom prickskyttar högst upp längs ena kortväggen. Var och en som rör sig genom salen befinner sig i deras siktlinje. En påminnelse om hur frågor om våld, hot och övervakning dominerar den politiska agendan lokalt och globalt. Samtidigt ekar porträtten av desperation, där en titel som "Lev oändligt" knappast andas framtidstro utan snarare tycks hämtad från en gravsten.

Rosdahl lyckas väl med att ta sig an den inte helt lätthanterliga hall på entréplan dit Dunkers flyttat sin konstverksamhet, vilken från 2026 blir en självständig del av kulturhuset under namnet Helsingborgs konsthall. Förhoppningsvis ska staden – efter decennier av inkompetens och ängslighet – åter få en samtidskonstarena att räkna med under ledning av den nya konstnärliga ledaren Ýr Jónasdóttir, tidigare chef vid Ystads konstmuseum.

Allt är heller inte nattsvart i Rosdahls bildvärld. Med toner av ockra, umbra och sienna målar han fram den nordiska fjällvärldens karga skönhet utan ett uns sentimentalitet, med ett anslag som får mig att tänka på den skånske målarmästaren Gerhard Nordström. Allra mest dras jag till verken där han skruvar upp känsloläget tills allt imploderar i kaskader av färg. Dit hör "Kär igen". Som i ett vulkanutbrott bolmar röken mot himlen i en galen gyllene eruption av orange, rött och violett. Intressant nog rör han också detta iland utan att kantra över i kitsch.

VIKTOR ROSDAHL, KÄR IGEN, 2025. FOTO: VIKTOR ROSDAHL

Han kan till och med likt 1800-talets landskapsmålare ägna hela duken åt svällande vita cumulusmoln mot blå himmel, som i "En strimma av klarhet" som gett utställningen dess namn. Fast jag är inte övertygad om att just detta verk ger mig den där känslan av plötslig klarsyn som konsten förmår när den är som bäst. Frustrationen som uppstår är i sin ordning. Det här är ingen utställning som stryker medhårs. Likt Rosdahls konstnärskap i stort ligger dess styrka i att vara både motsträvig och hänförande.

Carolina Söderholm

Dunkers kulturhus, Kungsgatan 11, Helsingborg. Pågår 21 mars – 21 september 2025

VIKTOR ROSDAHL, EN STRIMMA AV KLARHET, 2025. FOTO:
VIKTOR ROSDAHL

 DELA MED FACEBOOK

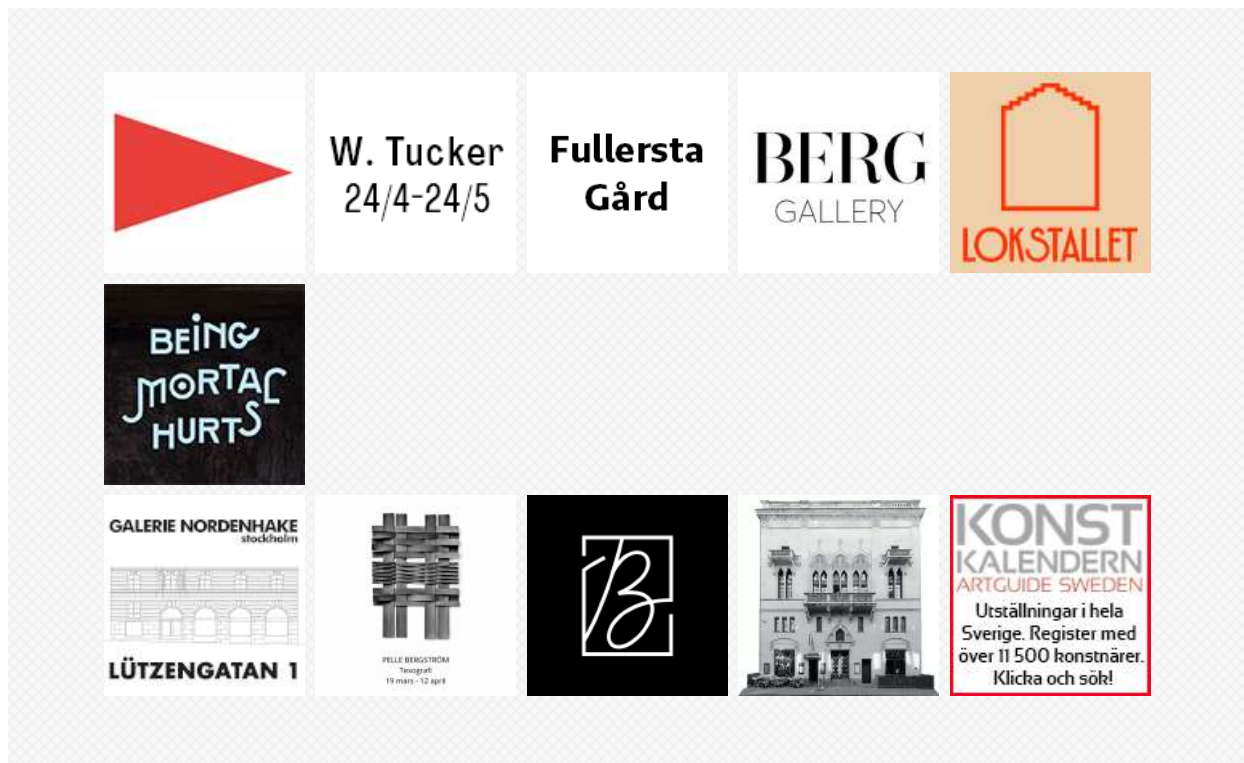
 TWEETA MED TWITTER

 DELA MED E-POST

Carolina Söderholm

Carolina Söderholm är konstvetare, kulturjournalist och kritiker verksam i Malmö.

Prenumerera

Prenumerera på nya artiklar från Konsten.net!

PRENUMERERA

☐ GENOM ATT KLICKA I DENNA BOX BEKRÄFTAR DU ATT DITT NAMN OCH DIN E-POSTADRESS SOM DU ANGIVIT I FORMULÄRET FÅR LAGRAS PÅ VÅR SERVER.

Ester Lindahls
resestipendium 2025
DU KAN OCKSÅ VARA INTRESSERAD AV...
Sista ansökningsdag
27 maj

Rohsska
Museet för design
och konsthantverk

D
U
GALLERI
R

RECENSIONER

”Det som bar mig” på Bonniers
konsthall

EMMA WARG · 07 MAJ 2025

RECENSIONER

Magic power of the new
Kulturhuset

EVA ASP · 03 MAJ 2025

LÄMNA EN KOMMENTAR

DIN E-POSTADRESS KOMMER INTE PUBLICERAS. OBLIGATORISKA FÄLT ÄR MÄRKTA *

KOMMENTAR *

NAMN *

E-POSTADRESS *

WEBBPLATS

☐ SPARA MITT NAMN, MIN E-POSTADRESS OCH WEBBPLATS I DENNA
WEBBLÄSARE TILL NÄSTA GÅNG JAG SKRIVER EN KOMMENTAR.

SKICKA KOMMENTAR

Denna webbplats använder Akismet för att minska skräppost. Lär dig om hur
din kommentarsdata bearbetas.

KONSTEN.NET**RECENSIONER TIPS KONSTKOMMENTARER
FRÅGEFORMULÄRET**

Nättidskrift om samtidskonst